

บทที่ 12

การเสนอผลข้อมูลและการนำไปใช้

การเสนอผลข้อมูลอาจทำได้หลายแบบ ผู้ดำเนินการประเมินผลการสอนอาจเลือกใช้แบบใดแบบหนึ่ง ที่สะดวกต่อการแปลความหมายและการนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ไปใช้ หรืออาจจะใช้วิธีเสนอผลของการวิเคราะห์ข้อมูลหลายแบบผสมกันได้ตามความเหมาะสม

เนื้อหา

เนื้อหาสำคัญเกี่ยวกับการเสนอผลข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลการสอน และการนำไปใช้ มีรายละเอียดที่จะกล่าวถึง ดังนี้

เนื้อหาที่

12.1 การเสนอผลข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลการสอน

12.2 การนำผลไปใช้ และปัญหาการใช้ข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลการสอน

สาระสำคัญ

1. ข้อมูลที่วิเคราะห์เสร็จแล้ว อาจนำเสนอในรูปแบบตารางหรือกราฟ
2. การนำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้ในด้านการบริหารจะต้องกระทำด้วยความระมัดระวังและรอบคอบ

วัตถุประสงค์

เมื่อผู้อ่านศึกษาเนื้อหาในบทที่ 12 จบแล้ว ควรจะมีความสามารถ ดังนี้

1. บอกวิธีเสนอผลข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลการสอนได้
2. เลือกใช้วิธีเสนอผลข้อมูลที่เหมาะสมได้
3. นำผลที่ได้จากการประเมินผลการสอนไปใช้ได้อย่างถูกต้อง และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ขอให้พลิกไปทดลองทำ แบบทดสอบก่อนเรียน ซึ่งอยู่ตอนท้ายของเนื้อหาบทที่ 12 ก่อน
แล้วจึงศึกษารายละเอียดของเนื้อหาบทที่ 12

เนื้อหาที่ 12.1

การเสนอผลข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลการสอน

ข้อมูลที่วิเคราะห์เสร็จแล้วอาจนำมาเสนอให้อยู่ในรูปแบบต่าง ๆ กัน ดังนี้

12.1.1 เสนอในรูปตาราง

12.1.2 เสนอในรูปกราฟ

เรื่องที่ 12.1.1 เสนอในรูปตาราง

การเสนอผลข้อมูลในรูปของตาราง เป็นการสรุปผลตัวเลขที่ถูกระบุแล้วลงในตาราง เพื่อให้สะดวกต่อการอ่านและแปลความหมายข้อมูล ทั้งยังเป็นการจัดหมวดหมู่ข้อมูลที่วิเคราะห์แล้วให้อยู่ในเรื่องเดียวกันอีกด้วย การเสนอข้อมูลในรูปของตาราง อาจทำดังนี้

1. แสดงค่าความถี่ของความคิดเห็น ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็น ทั้งรายข้อ และสรุปเป็นรายเรื่องลงในตาราง ในกรณีที่ผู้สอนทำการสอนหลายวิชาอาจต้องการตารางสรุปประสิทธิภาพการสอนในแต่ละวิชา เพื่อคุณภาพรวมของการสอนของตนด้วย ตัวอย่างแบบเสนอข้อมูลแสดงไว้ในตัวอย่างที่ 1 และตัวอย่างที่ 2

ตัวอย่างที่ 1 แบบแสดงความถี่ของระดับความคิดเห็น ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 ของความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์เป็นรายข้อและรายเรื่อง

ชื่อผู้สอน.....ภาควิชา (หมวดวิชา).....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
	มากที่สุด	4	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน							
1. ผู้สอนมีความเป็นกันเองกับผู้เรียน เพียงใด	12	33	40	11	4	3.37	0.97
2. ผู้สอนแสดงความเต็มใจที่จะตอบคำถาม ของผู้เรียนเพียงใด	17	48	28	5	2	3.74	0.87
3. ผู้สอนพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ ผู้เรียนเพียงใด	12	42	36	8	2	3.54	0.86
4. ผู้สอนรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน เพียงใด	12	41	39	6	2	3.54	0.84
5. ผู้สอนมีความยุติธรรมเพียงใด	13	44	39	3	1	3.66	0.78
รวม	13	42	36	7	2	3.53	0.77

ตัวอย่างที่ 2 แบบแสดงความถี่ของระดับความคิดเห็น จำนวนผู้ตอบและค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น
แต่ละเรื่อง เปรียบเทียบเป็นรายวิชาที่สอนโดยผู้สอนคนเดียวกัน

ชื่อผู้สอน.....ภาควิชา (หมวดวิชา).....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

เนื้อหาที่ประเมิน	ระดับความคิดเห็น					จำนวนผู้ตอบ ค่าเฉลี่ย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. เรื่องการเตรียมการสอน วิชาที่ 1 (ชื่อวิชา) วิชาที่ 2 วิชาที่ 3						
2. เรื่องความสามารถในการสอน วิชาที่ 1 (ชื่อวิชา) วิชาที่ 2 วิชาที่ 3						
3. เรื่องความรับผิดชอบในการสอน วิชาที่ 1 (ชื่อวิชา) วิชาที่ 2 วิชาที่ 3						
4. เรื่อง..... วิชาที่ 1 , วิชาที่ 2 วิชาที่ 3						

2. แสดงค่าสรุปของความคิดเห็นเฉลี่ยของประสิทธิภาพการสอนแต่ละด้านและรวมสรุปทั้งวิชา เพื่อเป็นการสะดวกในการที่จะมองภาพรวมของประสิทธิภาพการสอนของผู้สอนแต่ละคน ตัวอย่างแบบเสนอข้อมูล แสดงไว้ในตัวอย่างที่ 3

ตัวอย่างที่ 3 แบบแสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการสอนแต่ละด้าน และรวมสรุปทั้งวิชา

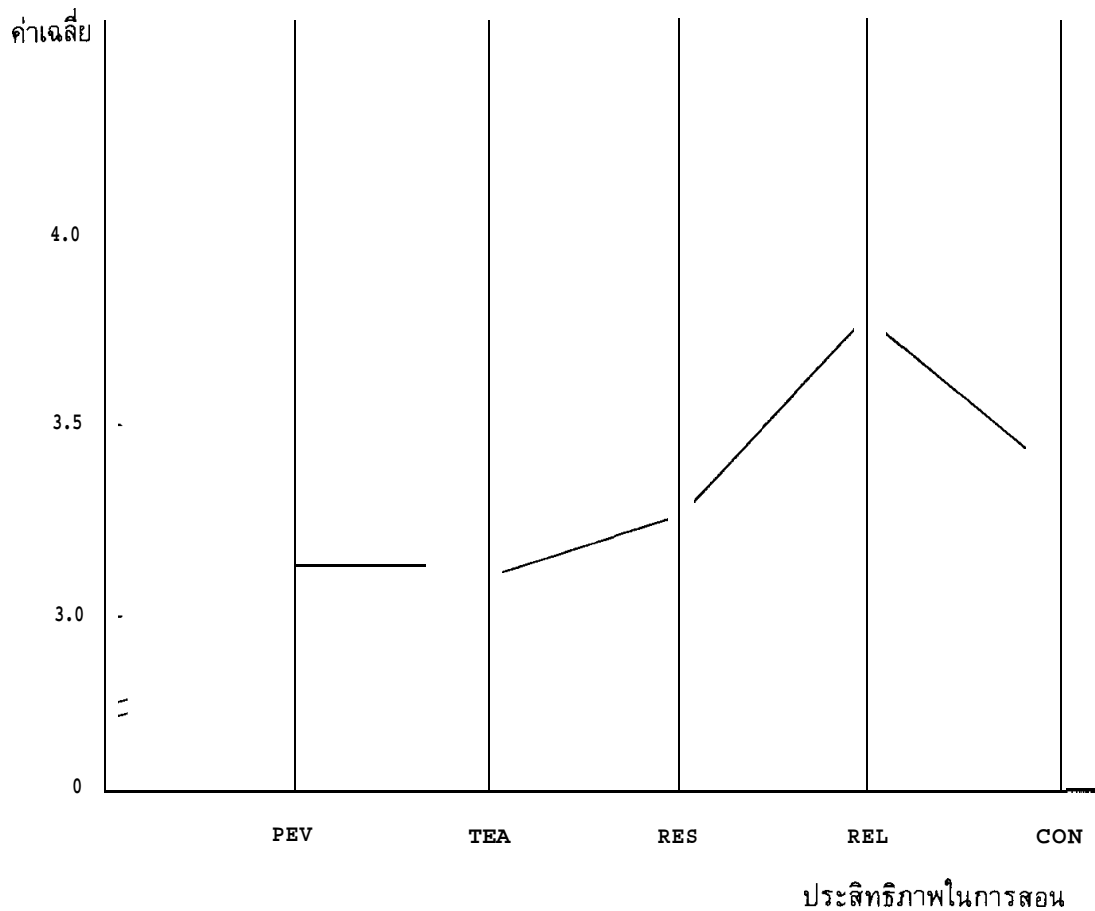
ชื่อผู้สอน.....ภาควิชา (หมวดวิชา).....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

ประสิทธิภาพในการสอน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคำตอบ
1. เรื่องการเตรียมการสอน	4.05	0.65
2. เรื่องความสามารถในการสอน	3.10	0.60
3. เรื่องความรับผิดชอบในการสอน	3.53	0.49
4. เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน	3.34	0.79
5. เรื่อง.....	-	-
6. เรื่อง.....	-	-
รวมทั้งวิชา	-	-

เรื่องที่ 12.1.2 เสนอในรูปกราฟ

การเสนอผลข้อมูลโดยใช้กราฟ เป็นการเสนอข้อมูลที่ใช้ควบคู่ไปกับการเสนอข้อมูลในรูปของตาราง เพื่อประโยชน์ในการสรุปข้อมูลให้เห็นภาพได้ชัดเจนยิ่งขึ้น การเสนอผลข้อมูลโดยใช้กราฟ อาจเสนอในรูปของกราฟเส้น กราฟแท่ง หรือ แผนภูมิก็ได้ ดังตัวอย่าง

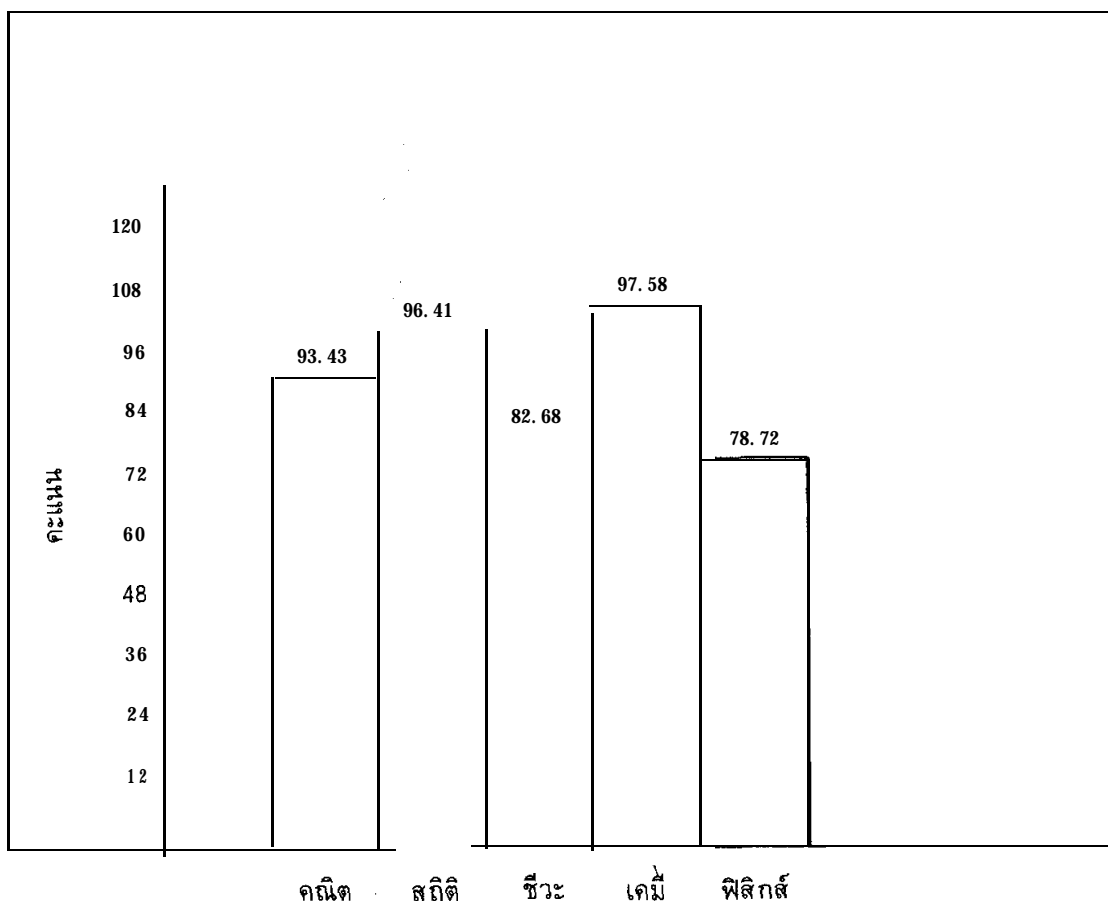
ตัวอย่างที่ 4 กราฟเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการสอนของอาจารย์ทั้ง 5 ด้าน

- PEV = ด้านการเตรียมการสอน
- TEA = ด้านความสามารถในการสอน
- RES = ด้านความรับผิดชอบในการสอน
- REL = ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา
- CON = ด้านเนื้อหาวิชา

ในกรณีที่ผู้บริหารต้องการมองภาพรวมอย่างกว้าง ๆ ของประสิทธิภาพในการสอนของอาจารย์ในแต่ละภาควิชา/หมวดวิชา หรือการติดตามประสิทธิภาพในการสอนของอาจารย์แต่ละคน ในหลาย ๆ ภาควิชา ก็อาจเสนอผลข้อมูลในรูปแบบของกราฟแท่ง หรือแผนภูมิเปรียบเทียบให้เห็นได้ ดังตัวอย่าง

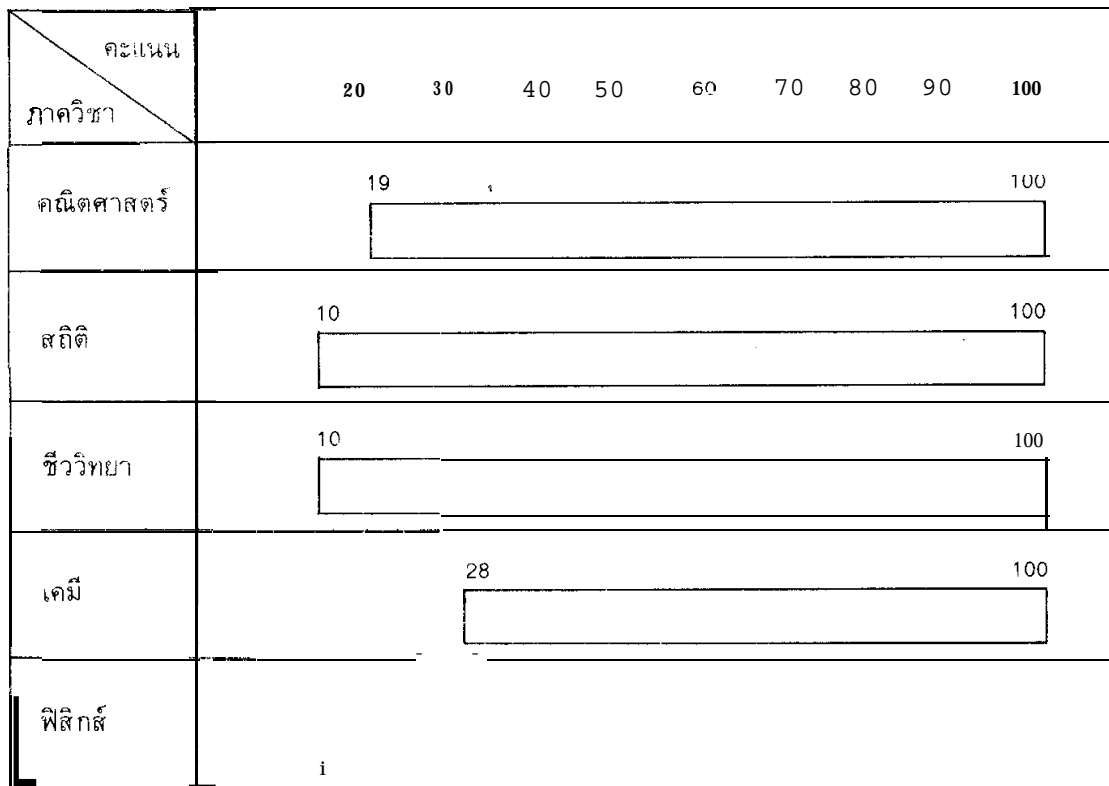
ตัวอย่างที่ 5 แผนภูมิเปรียบเทียบการสอนของอาจารย์แต่ละภาควิชา ภาควิชา.....
ปีการศึกษา.....

(หมายเหตุ : คะแนนที่แสดงในตัวอย่างที่ 5 ได้จากคะแนนรวมของความคิดเห็นแต่ละข้อ ซึ่งกำหนดระดับคะแนนสำหรับประเมินไว้ 10 ระดับ โดยกำหนดให้เลข 10 หมายถึง ดีที่สุด หรือ ปริมาณสูงสุด ส่วนเลข 1 หมายถึง ไม่ดีที่สุด หรือ ปริมาณต่ำสุด)

ตัวอย่างที่ 6 แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนต่ำสุด-สูงสุดของผลการประเมินประสิทธิภาพในการสอน
ของอาจารย์แต่ละภาควิชา ภาควิชาที่.....ปีการศึกษา.....

กิจกรรม 12.1

ให้นำข้อมูลจากกิจกรรม 11.1 และ 11.2 มานำเสนอในรูปแบบตารางและกราฟ

เนื้อหาที่ 12.2

การนำผลไปใช้ และปัญหาการใช้ข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลการสอน

ผลที่ได้จากการประเมินประสิทธิภาพในการสอนของอาจารย์ ควรนำมาใช้ให้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ตั้งแต่ก่อนทำการประเมิน ซึ่งจะพิจารณาได้ดังนี้

1. นำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการสอน ในกรณีนี้ผู้สอนมักจะต้องทราบผลการประเมินด้วยตนเอง และถ้าเป็นไปได้ควรมีตัวอย่างการแปลความหมายผลการประเมินเพื่อให้ผู้สอนสามารถแปลความหมายข้อมูลได้ถูกต้อง ในบางกรณีอาจจะจัดให้ผู้สอนพิจารณาผลการประเมินควบคู่ไปกับผู้สอนที่มีประสบการณ์ทางการสอนหรือผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการประเมินผลการสอน ซึ่งจะสามารถช่วยอธิบายข้อมูลที่วิเคราะห์ได้และเสนอแนะวิธีแก้ไข ในบางครั้งผู้บังคับบัญชาของผู้สอนอาจจะพิจารณาผลการประเมินควบคู่ไปกับผู้สอน ซึ่งจะต้องทำด้วยความระมัดระวังอย่างยิ่ง เพราะการที่ผู้บังคับบัญชามาพิจารณาผลการประเมินและเป็นผู้เสนอแนะวิธีแก้ไขข้อบกพร่องของผู้สอน อาจทำให้ผู้สอนที่เข้มงวดผลของความบกพร่องในทำนองแก้ตัวมากกว่าที่จะมองเห็นปัญหาและวิธีแก้ไข นอกจากนี้ผู้สอนอาจจะมีปฏิกิริยาต่อต้านกับการประเมินผลในทางลบของผู้เรียน โดยมักจะคิดว่าผู้เรียนไม่รู้ว่สิ่งใดดีและเหมาะสมกับตัวเองหรืออาจจะคิดว่าแบบสอบถามมีคุณภาพไม่ดีก็เป็นได้

2. นำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้ในด้านการบริหาร ในกรณีนี้จะต้องกระทำด้วยความระมัดระวังและรอบคอบอย่างยิ่ง ผู้บริหารและผู้สอนทุกท่านจะต้องเข้าใจสภาพการณ์ของการประเมินผลการสอนเพียงพอ ตลอดจนจะต้องพิจารณาประกอบจากข้อมูลการประเมินผลที่ได้จากแหล่งข้อมูลหลาย ๆ แหล่ง จึงจะทำให้การนำผลไปใช้บรรลุวัตถุประสงค์

3. นำผลที่ได้จากการประเมินมาสรุปและเผยแพร่ให้ผู้เรียนใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเลือกวิชาเรียนและผู้สอน วัตถุประสงค์ข้อนี้จำเป็นต้องระมัดระวังมาก ต้องพยายามเสนอหรือเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงทั้งหมด ทั้งนี้ต้องได้รับความยินยอมจากอาจารย์ผู้สอนแล้ว

4. นำผลที่ได้จากการประเมินไปปรับปรุงโครงสร้างของหลักสูตร วัตถุประสงค์ข้อนี้เป็น การนำผลการประเมินไปใช้เพื่อให้ผู้บริหารสามารถเห็นภาพรวมของขบวนการเรียนการสอนและหลักสูตร เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันมากขึ้น ในการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อปรับปรุงหลักสูตรนั้น ควรจะใช้ข้อมูลจากหลาย ๆ แหล่งประกอบกัน

กิจกรรม 12.2

ให้ท่านสรุปปัญหาที่อาจจะเกิดจากการนำผลการประเมินการสอนไปใช้ในทาง
บริหาร และการพิจารณาความดีความชอบ

สรุปเนื้อหาบทที่ 12

1. ข้อมูลที่วิเคราะห์เสร็จแล้ว อาจนำเสนอในรูปแบบตารางหรือกราฟ
2. การเสนอผลข้อมูลโดยใช้กราฟ อาจเสนอในรูปแบบกราฟเส้น กราฟแท่ง หรือแผนภูมิก็ได้
3. การเสนอผลข้อมูลโดยใช้กราฟ เป็นการเสนอข้อมูลที่ใช้ควบคู่ไปกับการเสนอข้อมูลในรูปแบบของตาราง เพื่อประโยชน์ในการสรุปข้อมูลให้เห็นภาพได้ชัดเจนยิ่งขึ้น
4. ผลที่ได้จากการประเมินมักถูกนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการสอนโดยตรง
5. การนำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้ในด้านการบริหารจะต้องกระทำด้วยความระมัดระวังและรอบคอบอย่างยิ่ง และจะต้องใช้แหล่งข้อมูลจากหลาย ๆ แหล่งประกอบกัน

คำถามท้ายบทที่ 12 (แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน)

1. ผลที่ได้จากการประเมินสามารถนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในด้านใดบ้าง และแต่ละด้านมีข้อควรระวังอย่างไร จงอธิบาย
2. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางและกราฟ มีข้อแตกต่างกันอย่างไรและแต่ละแบบมีข้อดีข้อเสียอย่างไร

บรรณานุกรม

- Millman, J. 1981. **Handbook of Teachers Evaluation**. Sage Publications.
- Wittrock, M.C. and D.E. Wiley. 1970. **The Evaluation of Instruction: Issues and Problems**. Holt, Rinehart and Winston, Inc